

zajongókat rendreutasította. Két ellenzék, két munkapártit. Igaz, hogy az egész ellenzék ez a két képviselő volt, de ebből nem lehet semmiféle következtetést levonni. (Derűtlenség.)

Holló Lajos kijelenti, hogy az elnökség ellen semmi kifogása sincs. Ő csak a többség terrorizmusa ellen beszélt, amelynek erejét jellemzi, hogy tegnap még a miniszteri padokról is gyalázták az ellenzéket. (Helyeslés balról.)

(Az igazságügyminiszter.)

Baresay Andor kifogásolja, hogy az elnök tegnap nem utasította rendre az igazságügyminisztert, aki a napló szerint azt kiáltotta közbe:

— Gyalázat!

Elnök kijelenti, hogy az elnök intézkedéseit nem lehet bírálat tárgyává tenni. (Helyeslés.)

Ráth Endre újra a házszabályokhoz kért szót az igazságügyminiszter megjegyzése tárgyában. Fölolvasta azokat a lapjelentéseket, melyek a tegnapi ülésről számolnak be és amelyek szerint az igazságügyminiszter tényleg megsértette az ellenzéket.

Náray Lajos elnök: Én tegnap nem elnököltem, csak azt ítéld meg, amit a naplóból olvasok. Lehet, hogy az igazságügyminiszter ur a sajnálkozásának kifejezésére használta a „gyalázat” szót. Az igazságügyminiszter használta ezt a kifejezést, de jogában áll megmagyarázni.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter: Amit én mondtam, azt föntarom, nemcsak azt mondtam: gyalázat, hanem azt is: ez szégyen és gyalázat. Én nem vagyok régi politikus és a parlamentről mindig az volt a fölfogásom, hogy annak mindig dolgozni kell. (A munkapárt lelkesen éljenez, az ellenzék Hoch! Hoch! kiáltásokba töri ki.)

Székelly Ferenc: Ezt önök sem tagadhatják; a negyvennyolcas házszabályok is ezt bizonyítják. A házszabályok bizony hiányosak, de a mikor megalkották őket, sok mindenre nem számítottak, ami most megvan. A házszabályok olyan magyarázata, mely a munkát lehetetlenné teszi, igazán szégyen és gyalázat.

(Öriási zaj a Ház minden oldalán. A munkapárt felugrik helyéről és percekig tapsolja az igazságügyminisztert.)

Székelly Ferenc: Ami most folyik itt, az nem méltó a parlamenthez. (Öriási, újból kitörő taps a munkapárton. Az ellenzék zugva tiltakozik a miniszter kijelentései ellen.)

Fölkiáltások balról: Kivisszük, ha így beszél! Öriási zaj a munkapárton. Az elnök folyton csenget.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter: Önök folyton névszerinti szavazásokkal mulatnak...

Sümegei Vilmos: Semmi köze hozzá!

Lovász Márton: Azt tesszük, amit akarunk. (Öriási, folyton tartó zaj.)

Székelly Ferenc: Huszan kérnek szavazást, mikor a teremben még huszan sincsenek. Tessék egyszer megkérdezni a karzatot, hogy mi a véleménye önökről. Folyton kivonulnak, bevonulnak, játszanak a házszabályokkal. (Öriási taps a munkapárton, zaj a baloldalon.)

Igenis kimondom: az én hazafias érzésem fölhaborodik azon, amit itt látok és amikor tegnap kivonultak, ez a fölhaborodás kitört belőlem és mondtam, amit mondtam. Az önök egész módszerét akartam megbélyegezni, de személyeket nem akartam bántani, ha úgy fogták volna föl, hogy személyeket vagy a Házat akartam megsérteni, akkor bocsánatot kérek, de a véleményemet, kimondani mind jogom van és ezzel a joggal mindig élni is fogok. (Öriási taps a munkapárton.)

(Holló fenyegetőzik.)

Holló Lajos: A bocsánatkérés tárgytalanná teszi a további feszegetést, de a miniszter kommentárja nem tűrhető.

Tisza István gróf: Ez nem házszabálykérdés!

Holló Lajos: Ezt majd az elnök állapítja meg. Ezután Holló csak akadozva beszélhet, mert a munkapárt minden pillanatban tüntet a miniszter mellett. Végül emelt hangon kijelenti, hogy amikor a nemzet jogai ellen ilyen merénylet történik, akkor az ellenzék élni fog az az egyetlen eszközzel, amely rendelkezésére áll.

Az incidens ezzel véget ért és a Ház folytatta a névszerinti szavazásokat.

A ház többsége ezután névszerinti szavazással elvetette az aradi függetlenségi párt kérvénye dolgában az ellenzék részéről beterjesztett ellenindítványt s egy órákor rátért az interpellációkra.

Batthyány Tivadar gróf az argentinai husnak Ausztriába való behozatla dolgában terjesztett elő interpellációt.

Az ülés két óra előtt végződött.

A szegedi egyetemért.

— Monstre küldöttség megy a kormányhoz. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi egyetemért indult agitáció mindegyre hatalmasabb lesz. Ma már az érdekelt városokat kivéve, mindenütt belátják, hogy Szegednek van joga a harmadik egyetemhez és mindenki siet támogatni a legmagyarabb város küzdelmét.

Megírta a Délmagyarország, hogy a harmadik egyetem érdekében legközelebb monstre küldöttséget vezet Lázár György dr polgármester a kormány elé. Ebben a küldöttségben Szeged törvényhatóságának tagjai kívül részt vesznek a főpapi világ legkitünőbb és legbefolyásosabb tagjai, a délvidéki megyék főispánjai, alispánjai, a városok polgármesterei, a nagyközségek bírái és mindazoknak a kulturális és egyéb közérdekű egyesületeknek a vezetői, akik Szeged igazáért harcolni készek.

Lázár György dr polgármester, aki állandóan fölszinen tartja a kérdést, és aki fáradhatatlanul szerez újabb és újabb befolyásos támogatásokat a szegedi egyetemért folyó küzdelemnek, kedden és szerdán Budapesten volt, ahol a kormány tagjainál megállapodott a küldöttség utazását illetőleg.

A megállapodás értelmében szeptember 20-án, szerdán fogadják Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Zichy János gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter a szegedi küldöttséget. A fogadás a képviselőház kupolacsarnokában lesz, mert más helyen nem férne el a több száz tagból álló küldöttség. A polgármester járt Berzeviczy Albert Házelnöknél is, aki legnagyobb készséggel engedte át a küldöttség részére a kupolacsarnokot.

Szerdán este a gyorsvonattal érkezett meg Budapestről a polgármester, aki a Délmagyarország munkatársának a következőket mondotta:

— Amerre csak jártam, mindenütt a legnagyobb jóakarattal beszéltek a szegedi egyetem kérdéséről. Mindenütt támogatják a mozgalmunkat. A küldöttség, amelyet szeptember 20-án délből fogadnak a miniszterelnök és a kultuszminiszter, sokkal nagyobb lesz, mint azt hittük.

— A képviselőház folyosóján, ahol ma délután megfordultam, ugyanis a legmelegebben érdeklődött minden képviselő a szegedi egyetem kérdése iránt. Mindenki azon a véleményen volt, hogy Szegednek van legtöbb joga az egyetemhez. Még felsőmagyarországi képviselők is felajánlották, hogy részt vesznek a nagy küldöttségben. Én természetesen a legnagyobb örömmel fogadtam az ajánlkozásukat. A küldöttségben, amely impozáns lesz, eszerint tehát nemcsak a délvidéki polgársága lesz képviselve, de részt vesz abban az egész ország.

Lázár Györgynek ez a nyilatkozata azt bizonyítja, hogy a szegedi egyetem ügye nincsen elveszve, mint azt sokan hangoztatták és még többen szeretnék. A szegedi egyetem ügye a legjobb kezekbe van letéve, a helyzet ma a legjobb és a kormány, ha Lázár György dr polgármester fölvezeti a képviselőházba a hatalmas küldöttséget, meggyőződik arról, hogy az egész országnak az az óhajta, hogy a harmadik tudományos egyetemet itt állítsák föl. Persze lesz néhány

város, amely nem fogja osztani ezt a nézetet, azonban azoknak a városoknak a véleménye nem elfogulatlan, mert ők az egyetemet a maguk részére szeretnék megszerezni.

Szeged polgársága hozza a legtöbb áldozatot az egyetemért. Sok millió koronán kívül megfelelő intézményeket enged át az egyetem céljaira. A hatszáz ágyas köz-kórház legmegfelelőbb otthona lesz az egyetem orvosi fakultásának, amely ilyen hátlékot alig találhatna másutt.

De eltekintve az anyagi áldozatoktól, más körülmények is jogossá teszik Szeged akcióját. Második városa vagyunk az országnak, úgy kulturális, mint minden egyéb szempontból, központja vagyunk a délvidéknek, amelynek nagy érdeke, hogy itt legyen az egyetem. A szegedi iskolákban most is nagyon sok az idegenből jött diák, akik kénytelenek Budapesten vagy Kolozsvárott elvégezni egyetemi tanulmányaikat.

Minden körülmény tehát azt igazolja, hogy Szeged érdemli meg teljes joggal az egyetemet és bizonyos, hogy ezt a jogunkat, különösen ha olyan nagyszámu küldöttség sorolja föl a kormány tagjai előtt, az érveinket méltányolni is fogják.

Séta a Vatikánban.

— Egy óra a pápa hálósobájában. —

(Saját tudósítónktól.) Beteg a pápa! Szomorú hírek keltek szárnyra. A legellentétesebb hírek keringenek a Vatikán lakójáról. Egyik verzió szerint megőrült, más verzió szerint nagybeteg. Abban azonban mindegyik hír megegyezik, hogy beteg a pápa. S ilyenkor hallván a híreket, önkénytelenül is pszt, csittitó szóra csucsorodik a szám, mintha figyelmeztetni akarná a világot, az egész nagy világot, hogy: csöndesen, ne zavarják nyugalmában.

Benn voltam egyszer a pápa hálósobájában. Bekönyörögtem magam és egy custode (papai komornyik) megszánt, bevezetett, mikor őszentsége nem tartózkodott benn. És én szorongó érzésekkel, szivdobogva, lopva, zajtalanul lopóztam be a pápa hálósobájába és szinte elbujtam, meghúzódván egy ablakfülkében. A custode eltűnt mellőlem és egyedül maradtam a pápa hálósobájában. Évszázados misztikus emlékek színhelyén.

Az ablakfülke megfeketedett díofa-padoeskáján még jobban összehúzódok. A zöld selyemfüggönyön át betűz a napfény és aranyos ragyogása most, a zöld selymen átszűrődve, amint az aranyoszlopokon nyugvó ágyra tűz, olyan, mint zöld hátú gyík csillogása a napsütésben.

A szomszéd teremből léptek zaja hallatszik be. És én megrezenek rejtekhelyemen. Hátha épen most tér vissza egy konzisztóriumból őszentsége? Mert úgy érzem, épen csak az imént távozatott innen... Mi történik akkor szégyén fejemmel, aki betolakodni merészelttem ide? És rémülten igyekszem rendbehozni a ruhámat, nyakkendőmet, galléromat megigazitom... És egyszerre elmosolyodom. Istenem, mit szólna őszentsége, a farnesei pápa, ehhez a ruhához? A vállamon nincs színes körgallér, az oldalamon nem lóg aranyláncos keskeny vipe-ra, a nadrágom nem fekete brokátból szabott térdnadrág és cipőm sem fölhajló orru, aranyvégű csatos félcipő... Szürke utcai ruha, egy sor gombbal, közönséges szalmakalap... Ugyan miféle különös szerzetnek néznének engem a cinquecento komoly monsignore-i? A ruhám révén talán engem is örültnek tartana az Angyalvár ősz várnagya, mint Benvenuto Cellini, akit a legmélyebb börtönbe vettettek, mert attól tartott, hogy denevérszárnyakat fog csinálni magának és kiröppen a fogságból...

De a pápa nem jön. Pedig az ágy előtt az arannyal átszőtt vörös bársonnyal letakart asztalkán ott áll fölnyitva a vaskos, fekete-barnás bőrkötésű biblia, mintha csak az imént nyitotta volna föl... És a díofából készült, vaspántos kineses láda, az ágy előtt, talán még most is színültig tele van drágakövel, amelyeket mind Cellini olvasztott ki a gyönyörű tias